

Examenul de bacalaureat național 2015

**Proba E. a)
Limba și literatura română**

Varianta 2

**Filiera teoretică – Profil real; Filiera tehnologică;
Filiera vocațională – Toate profilurile (cu excepția profilului pedagogic)**

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de 3 ore.

SUBIECTUL I

(30 de puncte)

Citește următorul text:

Totuși, nu era chiar atât de adevărat că Niculae nu voia să stea de vorbă cu nimeni. Cu un an în urmă, când încep evenimentele care urmează și care aduseră apoi în satul natal al băiatului lui Moromete știrea falsă a morții lui, un om înalt și drept ca un stâlp, pe chip cu o expresie parcă de stupoare nu numai pentru ceea ce vedea, dar și pentru ceea ce făcea el însuși, se dădu jos dintr-o mașină în fața intrării castelului și îi făcu un semn confidențial portarului să se apropie. Acesta șovăi, dar în cele din urmă, cine știe ce se gândi, că se hotărî să iasă din adăpostul său. Era aici unul Niculae Moromete? fu întrebat, și în timp ce asculta răspunsul, vizitatorul se întoarse cu totul spre portar, își vârî mâinile în buzunar și se frânse puțin de spate; vasăzică era adevărat. Da, zise portarul și arătă cu mâna direcția și spuse și unde putea fi găsit cel căutat. [...]

— *Bă Moromete, unde ești, mă? zise vizitatorul în stil țărănesc, deși mașina din care coborâse și costumul de pe el, din stofă bună, care era purtat fără acele mișcări șoldii pe care le are unul neînvățat cu haine croite, arătau că el nu mai era, orice s-ar zice, chiar un țăran. Ieși, mă, afară, să te văd la față, că sunt ani de când ... Ai mai crescut și tu sau ai rămas tot ... ?*

De bucurie, omul nu-și putea parcă termina cuvintele și nici nu observă cum un câine brumăriu, o corcitură, făcea tot felul de figuri în jurul său, ca și când acest musafir ar fi fost chiar stăpânul lui și nu cel dinăuntru. Un geam de la parterul casei se deschise și un bărbat cu chipul aproape mic, ai fi zis un adolescent, apăru în cadrul ferestrei. Nici nu se încruntă, nici nu se uită urât, ci rămase drept și sever, cu privirea neclintită, îndreptată undeva peste capul vizitatorului. Se răsuci apoi, dispăru din cadrul ferestrei și întru târziu deschise și îl primi pe musafir într-o odaie nu prea spațioasă, dar în care lucrurile din ea stăteau la locul lor, neînghesuite.

(Marin Preda, **Marele singuratic**)

Scrie pe foaia de examen răspunsul la fiecare dintre următoarele cerințe cu privire la text:

1. Numește câte un sinonim potrivit pentru sensul din text al cuvintelor *se hotărî* și *odaie*. **2 puncte**
2. Explică rolul virgulei din secvența *unde ești, mă?* **2 puncte**
3. Construiește un enunț în care să folosești o locuțiune/expresie care conține substantivul *chip*. **2 puncte**
4. Transcrie, din textul dat, două secvențe care conturează dimensiunea spațială. **4 puncte**
5. Precizează două motive literare prezente în textul dat. **4 puncte**
6. Menționează tipul de perspectivă narativă din textul dat. **4 puncte**
7. Prezintă rolul verbelor la timpul imperfect în textul dat. **4 puncte**
8. Ilustrează, cu câte un exemplu din text, două trăsături ale genului epic. **4 puncte**
9. Comentează, în 60 – 100 de cuvinte, următoarea secvență din text: *Un geam de la parterul casei se deschise și un bărbat cu chipul aproape mic, ai fi zis un adolescent, apăru în cadrul ferestrei. Nici nu se încruntă, nici nu se uită urât, ci rămase drept și sever, cu privirea neclintită, îndreptată undeva peste capul vizitatorului. Se răsuci apoi, dispăru din cadrul ferestrei și întru târziu deschise și îl primi pe musafir într-o odaie nu prea spațioasă, dar în care lucrurile din ea stăteau la locul lor, neînghesuite.* **4 puncte**

SUBIECTUL al II-lea

(30 de puncte)

Scrive un text de tip argumentativ de 150 – 300 de cuvinte despre *rolul activităților extrașcolare în pregătirea adolescenților pentru viață*.

În elaborarea textului de tip argumentativ, trebuie:

- să respecti structura discursului de tip argumentativ: formularea ideilor în scris, utilizarea mijloacelor lingvistice adecvate exprimării unei aprecieri; **8 puncte**
- să ai conținutul adecvat argumentării pe tema dată: formularea ipotezei/a propriei opinii față de problematica pusă în discuție, enunțarea și dezvoltarea corespunzătoare a două argumente adecvate ipotezei, formularea unei concluzii pertinente; **16 puncte**
- să respecti normele limbii literare (registru stilistic adecvat, normele de exprimare, de ortografie și de punctuație) și precizarea privind numărul de cuvinte. **6 puncte**

Notă!

În vederea acordării punctajului, textul trebuie să fie în concordanță cu problematica pusă în discuție.

Nu sunt obligatorii exemplele din opere literare.

SUBIECTUL al III-lea

(30 de puncte)

Redactează un eseu de 600 – 900 de cuvinte în care să prezinți *tema și viziunea despre lume* dintr-o comedie studiată.

În elaborarea eseului, vei avea în vedere următoarele repere:

- evidențierea a două trăsături care fac posibilă încadrarea comediei studiate într-o orientare/periodă literară, într-un curent cultural/literar sau într-o orientare tematică;
- prezentarea a două scene/citate/secvențe relevante pentru tema și viziunea despre lume din comedia studiată;
- ilustrarea a patru elemente de structură, de compoziție și de limbaj ale comediei studiate, semnificative pentru prezentarea temei și a viziunii despre lume (de exemplu: acțiune, conflict dramatic, act, scenă, relații temporale și spațiale, modalități de caracterizare a personajelor, registre stilistice, limbajul personajelor, notațiile autorului etc.);
- susținerea unei opinii despre modul în care tema și viziunea despre lume se reflectă în comedia studiată.

Notă!

Ordinea integrării reperelor în cuprinsul eseului este la alegere.

Pentru **conținutul** eseului vei primi **16 puncte** (câte 4 puncte pentru fiecare cerință/reper).

Pentru **redactarea** eseului vei primi **14 puncte** (*organizarea ideilor în scris* – 3 puncte; *abilități de analiză și argumentare* – 3 puncte; *utilizarea limbii literare* – 2 puncte; *ortografia* – 2 puncte; *punctuația* – 2 puncte; *așezarea în pagină, lizibilitatea* – 1 punct; *respectarea precizării privind numărul de cuvinte* – 1 punct).

În vederea acordării punctajului pentru redactare, eseu trebuie să aibă minimum 600 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

Examenul de bacalaureat național 2015

**Proba E. a)
Limba și literatura română**

Varianta 5

**Filiera teoretică – Profil real; Filiera tehnologică;
Filiera vocațională – Toate profilurile (cu excepția profilului pedagogic)**

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de 3 ore.

SUBIECTUL I

(30 de puncte)

Citește următorul text:

**SCENA IV
RUXANDRA, ȘERBAN**

RUXANDRA (stingherită, cu ochii în jos): *Te rog să mă ierți pentru Ilie.* (Pauză scurtă; amândoi așteaptă să se îndepărteze zgomotul pașilor.)

ȘERBAN (se apropie repede, emoționat): *Ruxandră!* (Îi sărută mâinile.)

RUXANDRA: *Șerban! Șerban! Șerban!*

ȘERBAN: *Mi-a fost atât de dor de tine în aste trei zile ...*

RUXANDRA: *Au fost prea lungi!*

ȘERBAN: *De ce ai fost rea adineaori și ai spus că socoteai că am plecat?*

RUXANDRA: *N-am știut ce să spun în fața lui Ilie. M-am zăpăcit. Și adevărul e că n-ai venit trei zile întregi! Asta e a patra. [...]*

ȘERBAN: *Nu te încrunta! Nu te încrunta! Fruntea ta limpede nu trebuie să se încrunte.*

RUXANDRA (spontan, veselă): *Te-am visat toată noaptea.*

ȘERBAN: *Cum?*

RUXANDRA: *Cântai. Era parcă acolo, la Paris, cântai. Eu eram în sală, tu pe o scenă, așa cum mi-ai povestit că a fost la examenul tău. Cântai frumos, și pe urmă ai coborât de pe scenă în sală, drept la mine, printre oameni. Și ...*

ȘERBAN: *Spune!*

RUXANDRA: *Nu mai spun.*

ȘERBAN: *Haide! De ce?*

RUXANDRA: *Mi-e rușine!*

ȘERBAN: *Dragostea mea!*

RUXANDRA (viu): *Așa ai spus! Așa ai spus în vis! (Râde.)*

ȘERBAN: *Am spus: „Dragostea mea”! Și pe urmă te-am luat în brațe și am ieșit cu tine din sală.*

RUXANDRA: *Nu, m-ai luat de mână, am ieșit amândoi din sală, și toată lumea șoptea: „Pe ea o iubește! Pe ea o iubește!”*

ȘERBAN: *Ce oameni deștepți! (Îngenunche lângă ea.) Pe ea o iubește! Pe ea o iubește! (Îi sărută mâinile, rochia [...].)*

RUXANDRA: *Șerban! Să nu vină cineva! (Îi sărută repede pe ochi, pe păr, pe gură.)*

ȘERBAN (se ridică odată cu ea, stau îmbrățișați lângă pian): *Ai putea să trăiești lângă mine câțiva ani crunți de lipsuri, de sărăcie?*

RUXANDRA: *Toată viața!*

ȘERBAN: *Nu, nu toată viața. Și cei de acolo, știi, muzicanții mari, cred în mine, spun că voi face carieră. Mi-e rușine să-ți repet cuvintele lor. Nu pot ... Ei spun ... Lasă, că au să-ți spună ție.*

(Lucia Demetrius, **Trei generații**)

Scrie pe foaia de examen răspunsul la fiecare dintre următoarele cerințe cu privire la text:

1. Numește câte un sinonim potrivit pentru sensul din text al cuvintelor *socoteai* și *deștepți*. **2 puncte**
2. Explică rolul cratimei în secvența *n-ai venit*. **2 puncte**
3. Construiește un enunț în care să folosești o locuțiune/expresie care conține substantivul *viață*. **2 puncte**

4. Precizează o temă a discuției dintre personajele din textul dat. **4 puncte**
5. Transcrie, din textul dat, două cuvinte/grupuri de cuvinte care sunt mărci ale adresării directe. **4 puncte**
6. Menționează o modalitate de caracterizare a personajului Ruxandra, exemplificând-o cu o secvență semnificativă din textul dat. **4 puncte**
7. Prezintă rolul notațiilor autorului în textul dat. **4 puncte**
8. Ilustrează, cu câte un exemplu din textul dat, două trăsături ale genului dramatic. **4 puncte**
9. Comentează, în 60 – 100 de cuvinte, următoarea secvență din text:
ȘERBAN (se ridică odată cu ea, stau îmbrățișați lângă pian): *Ai putea să trăiești lângă mine câțiva ani crunți de lipsuri, de sărăcie?*
RUXANDRA: *Toată viața!*
ȘERBAN: *Nu, nu toată viața. Și cei de acolo, știi, muzicanții mari, cred în mine, spun că voi face carieră. Mi-e rușine să-ți repet cuvintele lor. Nu pot ... Ei spun ... Lasă, că au să-ți spună ție.* **4 puncte**

SUBIECTUL al II-lea

(30 de puncte)

Scrive un text de tip argumentativ de 150 – 300 de cuvinte despre *importanța practicării unui sport la orice vârstă*.

În elaborarea textului de tip argumentativ, trebuie:

- să respecti structura discursului de tip argumentativ: formularea ideilor în scris, utilizarea mijloacelor lingvistice adecvate exprimării unei aprecieri; **8 puncte**
- să ai conținutul adecvat argumentării pe tema dată: formularea ipotezei/a propriei opinii față de problematica pusă în discuție, enunțarea și dezvoltarea corespunzătoare a două argumente adecvate ipotezei, formularea unei concluzii pertinente; **16 puncte**
- să respecti normele limbii literare (registru stilistic adecvat, normele de exprimare, de ortografie și de punctuație) și precizarea privind numărul de cuvinte. **6 puncte**

Notă! În vederea acordării punctajului, textul trebuie să fie în concordanță cu problematica pusă în discuție.

Nu sunt obligatorii exemplele din opere literare.

SUBIECTUL al III-lea

(30 de puncte)

Redactează un eseu de 600 – 900 de cuvinte despre *particularitățile de construcție a unui personaj* într-un text narativ studiat aparținând lui Ion Creangă, G. Călinescu sau Marin Preda.

În elaborarea eseului, vei avea în vedere următoarele repere:

- prezentarea statutului social, psihologic, moral etc. al personajului ales, prin raportare la conflictul/conflictele din textul narativ studiat;
- evidențierea unei trăsături a personajului ales, ilustrate prin două episoade/citate/secvențe comentate;
- ilustrarea a patru componente de structură, de compoziție și de limbaj ale textului narativ studiat, semnificative pentru construcția personajului ales (de exemplu: acțiune, conflict, relații temporale și spațiale, construcția subiectului, perspectivă narativă, modalități de caracterizare, registre stilistice etc.);
- susținerea unei opinii despre modul în care o idee sau tema textului narativ studiat se reflectă în construcția personajului.

Notă!

Ordinea integrării reperelor în cuprinsul eseului este la alegere.

Pentru **conținutul** eseului vei primi **16 puncte** (câte 4 puncte pentru fiecare cerință/reper).

Pentru **redactarea** eseului vei primi **14 puncte** (*organizarea ideilor în scris* – 3 puncte; *abilități de analiză și argumentare* – 3 puncte; *utilizarea limbii literare* – 2 puncte; *ortografia* – 2 puncte; *punctuația* – 2 puncte; *așezarea în pagină, lizibilitatea* – 1 punct; *respectarea precizării privind numărul de cuvinte* – 1 punct).

În vederea acordării punctajului pentru redactare, eseu trebuie să aibă minimum 600 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

Examenul de bacalaureat național 2015

Proba E. a)

Limba și literatura română

Varianta 6

Filiera teoretică – Profil real; Filiera tehnologică

Filiera vocațională – Toate profilurile (cu excepția profilului pedagogic)

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de 3 ore.

SUBIECTUL I

(30 de puncte)

Citește următorul text:

SCENA XIV

GROZEA (calm, rugător): Anișoaro, te rog, ascultă-mă acuma ... Spune-mi și tu o minciună mai plauzibilă, fiindcă, vezi bine, vreau să te cred! ... O minciună, Anișoaro! Ce-i la tine o minciună? Pe când toată fericirea mea atârnă acuma de minciuna ta! ...

ANIȘOARA: Eu nu mint niciodată.

GROZEA: Nici când e în joc fericirea?

ANIȘOARA: Niciodată! ... Dar, dacă vrei, am să-ți spun adevărul ...

GROZEA (astupându-și urechile): Nu, nu. Adevărul nu-mi trebuie. Adevărul îl cunosc. M-ai înșelat. Te-am găsit în brațele lui ... Ce-ai căutat tu în brațele lui?

ANIȘOARA: Dacă ți-aș spune eu, poate n-ai crede. Să-ți spună mai bine el!

STELIAN (încurcat): O, eu ... eu ...

ANIȘOARA (măsurându-l cu dispreț): Cât ești de nerod, Manole! ... Și când mă gândesc că era aproape să ... (Se întrerupe brusc. Alt glas. Lui Grozea.) Uite, dragul meu, în două vorbe. Am vrut să văd și eu „Nimfa îndrăgostită” ... Auzisem atâtea verzi și uscate, încât nu m-am putut răbda și am venit. Știam însă că ție nu ți-ar plăcea, dacă ai afla că mă interesez de lucrările lui Manole, și am venit pe furie ...

GROZEA (mulțumit): Adevărat?

STELIAN (jignit): Adevărat?

ANIȘOARA: Și pot să spun acuma verde că e mediocru. Am venit încărcată de iluzii. Le-am pierdut. Mi-a trecut. M-am convins că e mediocru.

GROZEA (lângă tablou, privindu-l cu superioritate, frecându-și mâinile): Adevărat!

ANIȘOARA (lui Grozea): Acuma cred că ești mulțumit?

GROZEA (vesel): Acuma sunt mulțumit! ... (Vrea s-o îmbrățișeze; se oprește brusc; iar trist.) Dar sărutarea?

ANIȘOARA (mirată): Care sărutare?

GROZEA: Nu v-am găsit îmbrățișați?

ANIȘOARA: Poate că ai visat, micule!

STELIAN: Firește că ai visat.

GROZEA (zăpăcit): Dar atunci pentru ce am tras eu cu revolverul?

ANIȘOARA: Fiindcă ... (Lângă el, cu drăgălășenie.) Fiindcă ești un prost care te-ai lăsat ispitit de un intrigant murdar ... (Cu imputare.) M-ai jignit adânc, micule drag, dar eu vreau să-ți arăt cât sunt de bună. (Dulce.) Uite: Te iert!

GROZEA (fericit): Ți mulțumesc, Anișoaro! (Îi sărută mâna călduros.)

(Liviu Rebreanu, **Cadrilul**)

Scrive pe foaia de examen răspunsul la fiecare dintre următoarele cerințe cu privire la text:

1. Numește câte un sinonim potrivit pentru sensul din text al cuvintelor *plauzibilă* și *glas*. **2 puncte**
2. Explică rolul virgulei din secvența *O minciună, Anișoaro!* **2 puncte**
3. Construiește un enunț în care să folosești o locuțiune/expresie care conține substantivul *ureche*. **2 puncte**
4. Precizează o temă a discuției dintre personajele din textul dat. **4 puncte**
5. Transcrie, din textul dat, două cuvinte/grupuri de cuvinte care sunt mărci ale adresării directe. **4 puncte**

6. Menționează o modalitate de caracterizare a personajului Anișoara, exemplificând-o cu o secvență semnificativă din textul dat. **4 puncte**
7. Prezintă rolul notațiilor autorului în textul dat. **4 puncte**
8. Ilustrează, cu câte un exemplu din textul dat, două trăsături ale genului dramatic. **4 puncte**
9. Comentează, în 60 – 100 de cuvinte, următoarea secvență din text:
GROZEA (calm, rugător): *Anișoaro, te rog, ascultă-mă acuma ... Spune-mi și tu o minciună mai plauzibilă, fiindcă, vezi bine, vreau să te cred! ... O minciună, Anișoaro! Ce-i la tine o minciună? Pe când toată fericirea mea atârnă acuma de minciuna ta! ...*
ANIȘOARA: *Eu nu mint niciodată.*
GROZEA: *Nici când e în joc fericirea?* **4 puncte**

SUBIECTUL al II-lea

(30 de puncte)

Scrive un text de tip argumentativ de 150 – 300 de cuvinte despre *rolul cinematografiei în educarea tinerei generații*.

În elaborarea textului de tip argumentativ, trebuie:

- să respecti structura discursului de tip argumentativ: formularea ideilor în scris, utilizarea mijloacelor lingvistice adecvate exprimării unei aprecieri; **8 puncte**
- să ai conținutul adecvat argumentării pe tema dată: formularea ipotezei/a propriei opinii față de problematica pusă în discuție, enunțarea și dezvoltarea corespunzătoare a două argumente adecvate ipotezei, formularea unei concluzii pertinente; **16 puncte**
- să respecti normele limbii literare (registru stilistic adecvat, normele de exprimare, de ortografie și de punctuație) și precizarea privind numărul de cuvinte. **6 puncte**

Notă! În vederea acordării punctajului, textul trebuie să fie în concordanță cu problematica pusă în discuție.

Nu sunt obligatorii exemplele din opere literare.

SUBIECTUL al III-lea

(30 de puncte)

Redactează un eseu de 600 – 900 de cuvinte în care să prezinți *tema și viziunea despre lume* într-un text narativ studiat aparținând lui Ioan Slavici, Liviu Rebreanu sau Camil Petrescu.

În elaborarea eseului, vei avea în vedere următoarele repere:

- evidențierea a două trăsături care fac posibilă încadrarea textului narativ studiat într-o orientare/periodă literară, într-un curent cultural/literar sau într-o orientare tematică;
- prezentarea a două episoade/citate/secvențe relevante pentru tema și viziunea despre lume din textul narativ studiat;
- ilustrarea a patru elemente de structură, de compoziție și de limbaj ale textului narativ studiat, semnificative pentru prezentarea temei și a viziunii despre lume (de exemplu: acțiune, conflict, relații temporale și spațiale, construcția subiectului, perspectivă narativă, modalități de caracterizare a personajelor, registre stilistice etc.);
- susținerea unei opinii despre modul în care tema și viziunea despre lume se reflectă în textul narativ studiat.

Notă!

Ordinea integrării reperelor în cuprinsul eseului este la alegere.

Pentru **conținutul** eseului vei primi **16 puncte** (câte 4 puncte pentru fiecare cerință/reper).

Pentru **redactarea** eseului vei primi **14 puncte** (*organizarea ideilor în scris* – 3 puncte; *abilități de analiză și argumentare* – 3 puncte; *utilizarea limbii literare* – 2 puncte; *ortografia* – 2 puncte; *punctuația* – 2 puncte; *așezarea în pagină, lizibilitatea* – 1 punct; *respectarea precizării privind numărul de cuvinte* – 1 punct).

În vederea acordării punctajului pentru redactare, eseul trebuie să aibă minimum 600 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

Examenul de bacalaureat național 2015

**Proba E. a)
Limba și literatura română**

Varianta 9

**Filiera teoretică – Profil real; Filiera tehnologică;
Filiera vocațională – Toate profilurile (cu excepția profilului pedagogic)**

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de 3 ore.

SUBIECTUL I

(30 de puncte)

Citește următorul text:

*Jăratecul din ochii-ți azi e fum
Și umbre moi pe chipul tău se-ngână
Tot mai cu greu te deslușesc pe drum
Când luneci trist cu pas felin de lână –*

*Îmi stăruî într-atâta și acum
Cu ochi duiosî și arzători precum
În prima seară în care ne văzum
Șezând cu amintirile de mână.*

*Când viscoarele viselor se sting
Te văd înstrăinată în unghere
Și-ți țese-al nepăsării mut paing*
Mantii voievodale de tăcere.*

*Azi te iubesc cum ești și cum vei fi
Dar umbre mari pe chipul tău se-ngână
Și-n mine zaci precum în licăriri
Un chip întârziat într-o fântână.*

*E-o lege vană, dragoste nestins
Să ardă pururi peste depărtare?
Ori eu nicicând să nu-mi pot năbuși
Cu tine, suferința în uitare?*

*Cărările se spintecă-n sfârșit
Și de alt vis cumplit, văd trist și crud
Că am să-ncerc ca dorul înmiit
În mii de alte lacrimi să mi-l ud.*

(Nicolae Labiș, **Dor căzut**)

*paing s.m. păianjen

Scrive pe foaia de examen răspunsul la fiecare dintre următoarele cerințe cu privire la text:

1. Numește câte un sinonim potrivit pentru sensul din text al cuvintelor *chipul* și *șezând*. **2 puncte**
2. Explică rolul cratimei în secvența *se-ngână*. **2 puncte**
3. Construiește un enunț în care să folosești o locuțiune/expresie care conține substantivul *umbră*. **2 puncte**
4. Transcrie, din textul dat, două cuvinte/grupuri de cuvinte care sunt mărci lexico-gramaticale ale subiectivității. **4 puncte**
5. Precizează două motive literare prezente în textul dat. **4 puncte**

6. Selectează, din textul dat, două secvențe care conturează dimensiunea temporală a imaginarului poetic. **4 puncte**
7. Prezintă semnificația a două figuri de stil diferite din primele două strofe ale textului. **4 puncte**
8. Ilustrează, cu câte un exemplu din textul dat, două trăsături ale genului liric. **4 puncte**
9. Comentează, în 60 – 100 de cuvinte, strofa a patra a textului, prin evidențierea relației dintre ideea poetică și mijloacele artistice. **4 puncte**

SUBIECTUL al II-lea

(30 de puncte)

Scrie un text de tip argumentativ de 150 – 300 de cuvinte despre *importanța implicării tinerilor în activități umanitare*.

În elaborarea textului de tip argumentativ, trebuie:

- să respecti structura discursului de tip argumentativ: formularea ideilor în scris, utilizarea mijloacelor lingvistice adecvate exprimării unei aprecieri; **8 puncte**
- să ai conținutul adecvat argumentării pe tema dată: formularea ipotezei/a propriei opinii față de problematica pusă în discuție, enunțarea și dezvoltarea corespunzătoare a două argumente adecvate ipotezei, formularea unei concluzii pertinente; **16 puncte**
- să respecti normele limbii literare (registru stilistic adecvat, normele de exprimare, de ortografie și de punctuație) și precizarea privind numărul de cuvinte. **6 puncte**

Notă! În vederea acordării punctajului, textul trebuie să fie în concordanță cu problematica pusă în discuție.

Nu sunt obligatorii exemplele din opere literare.

SUBIECTUL al III-lea

(30 de puncte)

Redactează un eseu de 600 – 900 de cuvinte despre *particularitățile de construcție a unui personaj* dintr-o nuvelă studiată.

În elaborarea eseului, vei avea în vedere următoarele repere:

- prezentarea statutului social, psihologic, moral etc. al personajului ales, prin raportare la conflictul/conFLICTELE din nuvela studiată;
- evidențierea unei trăsături a personajului ales, ilustrată prin două episoade/citate/secvențe comentate;
- ilustrarea a patru componente de structură, de compoziție și de limbaj ale nuvelei studiate, semnificative pentru construcția personajului ales (de exemplu: acțiune, conflict, relații temporale și spațiale, construcția subiectului, perspectivă narativă, modalități de caracterizare, registre stilistice, limbajul personajelor etc.);
- susținerea unei opinii despre modul în care o idee sau tema nuvelei studiate se reflectă în construcția personajului.

Notă!

Ordinea integrării reperelor în cuprinsul eseului este la alegere.

Pentru **conținutul** eseului vei primi **16 puncte** (câte 4 puncte pentru fiecare cerință/reper).

Pentru **redactarea** eseului vei primi **14 puncte** (*organizarea ideilor în scris* – 3 puncte; *abilități de analiză și argumentare* – 3 puncte; *utilizarea limbii literare* – 2 puncte; *ortografia* – 2 puncte; *punctuația* – 2 puncte; *așezarea în pagină, lizibilitatea* – 1 punct; *respectarea precizării privind numărul de cuvinte* – 1 punct).

În vederea acordării punctajului pentru redactare, eseu trebuie să aibă minimum 600 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

Examenul de bacalaureat național 2015

**Proba E. a)
Limba și literatura română**

Varianta 8

**Filiera teoretică – Profil real; Filiera tehnologică;
Filiera vocațională – Toate profilurile (cu excepția profilului pedagogic)**

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de 3 ore.

SUBIECTUL I

(30 de puncte)

Citește următorul text:

*Aici a fost odată o scară ce ducea
La cer. Și lângă scară un înger trist veghea!
Acum din scara-aceea n-a mai rămas decât
Cenușa amintirii și îngerul urât.*

*Noi stăm alături dornici să o urcăm din nou
Și auzim din ceruri un sacrosanct* ecou
Care ne cheamă-ntruna, în sus, spre paradis.
Dar scara-i putrezită și-urcușul, interzis.*

*Ce altă cale oare s-alegem am putea
Ca să ajungem iarăși la cea mai pură stea?
Ce treaptă trebuiește urmată fără greș
Ca să putem fi iară-ntre cei chemați aleși?*

*O stelă funerară e tot ce-a mai rămas
Și-un înger trist de piatră ce șade fără glas.
El stă cu fruntea-ntoarsă pe-un scut rotund și frânt
Și drămuiește-n sine mormânt după mormânt.*

*Aici a fost odată o scară ce ducea
La cer. Și lângă scară un înger trist veghea.
Acum din scara-aceea n-a mai rămas nimic.
Iubito! Împletește-o din nou din borangic* ...
(Radu Stanca, **Scara**)*

*sacrosanct adj. (livr.) sacru, sfânt

*borangic s.n. fir de mătase

Scrive pe foaia de examen răspunsul la fiecare dintre următoarele cerințe cu privire la text:

1. Numește câte un sinonim potrivit pentru sensul din text al cuvintelor *trist* și *să urcăm*. **2 puncte**
2. Explică rolul cratimei din structura *scara-aceea*. **2 puncte**
3. Construiește un enunț în care să folosești o locuțiune/expresie care conține verbul *a sta*. **2 puncte**
4. Transcrie, din textul dat, două cuvinte/grupuri de cuvinte care sunt mărci lexico-gramaticale ale subiectivității. **4 puncte**
5. Precizează două motive literare prezente în textul dat. **4 puncte**
6. Selectează, din textul dat, două secvențe care conturează dimensiunea temporală a imaginarului poetic. **4 puncte**
7. Prezintă semnificația a două figuri de stil diferite din primele două strofe ale textului dat. **4 puncte**
8. Ilustrează, cu câte un exemplu din text, două trăsături ale genului liric. **4 puncte**
9. Comentează, în 60 – 100 de cuvinte, ultima strofă a textului, prin evidențierea relației dintre ideea poetică și mijloacele artistice. **4 puncte**

SUBIECTUL al II-lea

(30 de puncte)

Scrive un text de tip argumentativ de 150 – 300 de cuvinte despre *importanța educației primite în familie*.

În elaborarea textului de tip argumentativ, trebuie:

– să respecti structura discursului de tip argumentativ: formularea ideilor în scris, utilizarea mijloacelor lingvistice adecvate exprimării unei aprecieri; **8 puncte**

– să ai conținutul adecvat argumentării pe tema dată: formularea ipotezei/a propriei opinii față de problematica pusă în discuție, enunțarea și dezvoltarea corespunzătoare a două argumente adecvate ipotezei, formularea unei concluzii pertinente; **16 puncte**

– să respecti normele limbii literare (registru stilistic adecvat, normele de exprimare, de ortografie și de punctuație) și precizarea privind numărul de cuvinte. **6 puncte**

Notă! În vederea acordării punctajului, textul trebuie să fie în concordanță cu problematica pusă în discuție.

Nu sunt obligatorii exemplele din opere literare.

SUBIECTUL al III-lea

(30 de puncte)

Redactează un eseu de 600 – 900 de cuvinte despre *particularitățile de construcție a unui personaj* dintr-un basm cult studiat.

În elaborarea eseului, vei avea în vedere următoarele repere:

– prezentarea statutului social, psihologic, moral etc. al personajului ales, prin raportare la conflictul/conflictele din basmul cult studiat;

– evidențierea unei trăsături a personajului ales, ilustrată prin două episoade/citate/secvențe comentate;

– ilustrarea a patru componente de structură, de compoziție și de limbaj ale basmului cult studiat, semnificative pentru construcția personajului ales (de exemplu: acțiune, conflict, relații temporale și spațiale, construcția subiectului, perspectivă narativă, modalități de caracterizare, registre stilistice, limbajul personajelor etc.);

– susținerea unei opinii despre modul în care o idee sau tema basmului cult studiat se reflectă în construcția personajului.

Notă!

Ordinea integrării reperelor în cuprinsul eseului este la alegere.

Pentru **conținutul** eseului vei primi **16 puncte** (câte 4 puncte pentru fiecare cerință/reper).

Pentru **redactarea** eseului vei primi **14 puncte** (*organizarea ideilor în scris* – 3 puncte; *abilități de analiză și argumentare* – 3 puncte; *utilizarea limbii literare* – 2 puncte; *ortografia* – 2 puncte; *punctuația* – 2 puncte; *așezarea în pagină, lizibilitatea* – 1 punct; *respectarea precizării privind numărul de cuvinte* – 1 punct).

În vederea acordării punctajului pentru redactare, eseu trebuie să aibă minimum 600 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.